MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNCE HER HAFTA PAZARTESİ GÜNLERİ ÇIKARILIR İLGİLİ MAKAM VE MÜESSESELERE PARASIZ GÖNDERİLİR

T. C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
TEBLİĞLER DERGİSİ

YILLIK ABONESİ 40 KURUŞTUR. ABONE TUTARI MALSANDIKLARINDAN BİRİNE YATIRILMALI VE ALINACAK MAKBUZ MİLLİ EĞİTİM BAKANLIĞI NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜNE GÖNDERİLMELİDİR.

Cilt: 11 | 15 KASIM 1948 | SAYI: 512

29/IX/1948

ÖZET:

GENELGELER:

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ
Sayı: 2-914

2311

1948 yaz ve güz dönemlerine mahsus olmak üzere Bakanlıkça tertip edilen Devlet Olgunluk ve Devlet ortaokul imtihanları ile Köy Enstitüleri bitirme imtihanları soruları toplu olarak aşağıya çıkarılmıştır. Bilgi edinilmesini rica ederim.

Millî Eğitim Bakanı a.
Müsteşar
B. Kadırgan

K. Y.

DEVLET OLGUNLUK İMTİHANI
Türkçe Kompozisyon Konusu
1948 yaz dönemi

Bir milletin fikir hayatının gelişmesinde gazetelerin rolü ve bu bakımdan gazetecilere düşen ödevlerin önemi üzerinde düşündüklerinizi bir makale halinde yazınız.

1948 güz dönemi

Okuduğunuz bir kitabın yazarını, türünü ve konusunu anlatarak bu kitap üzerindeki düşüncelerinizi belirtiniz.

TÜRKÇE SORULARI
Edebiyat Kolu
1948 yaz dönemi

Bizim tabii şiir ve inşamız taşra ahalisi ile İstanbul halkının avamı beyninde hâlâ durmaktadır. Bizim şiirimiz hani şairlerin na-mevzun diye beğenmedikleri avam şarkıları ve taşralarda çöğür şairleri arasında deyiş üçleme ve kayabaşı tabir olunan nazımlardır... hele bir kere rağbet o cihete dönsün, az zamanda ne şairler ve kâtipler yetişir ki akıllara hayret verir.

"İnşa: (burada) nesir, na-mevzun; vezinsiz"

Soru 1 — a) Yukardaki parçayı kendi dilinize göre türkçeleştirerek yazınız.

b) Ziya Paşanın bir makalesinden alınan bu yazıdaki fikirleri siz de benimsiyor musunuz, sebeplerini anlatarak açıklayınız.

c) Ziya Paşa kendi yazılarında burada verilen öğütlere uymuş mudur, yoksa bu fikirlere aykırı düşünce ile hazırlanmış eserleri de var mıdır, açıklayınız.

d) Ziya Paşanın Tanzimat edebiyatındaki yeri ve önemi üzerinde bildiğinizi özetleyiniz. (Ziya Paşanın biyografisini yazmak gerekli değildir.)

Soru 2 — Tanzimat edebiyatımızda tiyatro türünün ilk eser ve yazarlariyle bu türün gelişmesi üzerinde bildiklerinizi özetleyiniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Yedi
Soru 2 — Üç

1948 güz dönemi

Halit Ziya'nın son yazdığı hikâyelerden bazıları "Hepsinden acı" ünvaniyle bir cilt halinde çıktı.

Servet-i Fünun'da eskiyen ve çürüyen şey lisandır. Hakiki bir kabiliyet sahibi muharrir hangi zamanda hangi lisanla yazı yazmış olursa olsun, canlılığını muhafaza eder. Kölmeleşen lisan altında fikir ve his tazeliği, varlığının aydınlıklarını etrafa serpmekten geri kalmaz. Halit Ziya lisanın bugünkü ilerleme ve sadeleşme konağına erişmek saadetini tattığı için işte değerini kaybetmeden bugünün akıntısı ile birleşmiş bulunuyor.

Sanatın ruhuna ve özüne taallûk eden telâkkilerde eskilerle yeniler arasında bir fark görülmüyor. Vakıa ortada birçok lâf var, fakat lâf kolay. Edebiyatı nazariyeler değil, eserler yapar. Eserlerle teyit ve tekit edilmiyen nazariyeler bir kuru lâf yığınından ibaret kalır. Bunun içindir ki kırk seneye yakın bir fasıla ile Halit Ziya edebiyat âleminde bugün hiç yabancı kalmıyor ve itiraf etmelidir ki hâlâ büyük bir usta olarak önümüzde duruyor.

Lisanda sadeliği pek teklifsizlik, bayağılık, âdilik ile müteradif telâkki edenlere Halit Ziya'nın yeni yazılarını okumalarını tavsiye ederim. Sadelikle kibarlığın, sanata yakışan vekar ve ciddiyetin nasıl uzlaşabileceği bir ders olarak Halit Ziya'nın üslûbunda tetkik edilmelidir.

Hüseyin Cahit Yalçın

Soru 1 — a) Bu parçada Hüseyin Cahit Yalçın, Halit Ziya'nın eserini hangi bakımdan inceliyor ve nasıl bir hükme varıyor? Halit Ziya'nın üslûbu hakkında düşündüklerinizi yazınız.

b) "Edebiyatı nazariyeler değil, eserler yapar" sözünden ne anlıyorsunuz, açıklayınız.

Soru 2 — Tenkit türü üzerindeki bilginiz:

a) Tenkidin tanımlanması ve iyi bir tenkit yazısının nasıl olması gerektiği,

b) Bu türün bizim edebiyatımızda gelişmesi, noktalarını ele alarak kısaca yazınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Altı
Soru 2 — Dört

Klâsik Kol
1948 yaz dönemi

Cemiyet bir uzviyetse
Ailedir hüceyresi
Gönül tatlı bir cennetse
Eve bakar penceresi
Uzviyet = örgenselik,
Bu dünyada sevilecek
İki şey var: yurtla yuva
Biz yuvayı şenletirsek
Cennet olur bu gök ova.
Ziya Gökalp
Hüceyre = hücrecik

Sorul 1 — a) Ziya Gökalp, hakkındaki bilginizden faydalanarak bu kıtanın mânasını ve burada geçen "yurt, yuva" tabirlerinden anladığınızı açıklayınız.

b) Yazarın bu çeşit didaktik şiirleri üzerinde düşündüklerinizi ve o devirde bunların yazılmasını gerektiren sebepleri belirtiniz.

c) Ziya Gökalp'ın fikir hayatımızdaki yer ve önemini belirterek başlıca eserlerinden bildiklerinizi yazınız.

d) Bu dörtlüğün vezin, durak ve kafiyelerini bulunuz.

Soru 2 — Tanzimattan sonraki yeni edebiyatımızda hangi milletin sanat ve edebiyatının örnek tutulduğunu, bunun sebeplerini, batı edebiyatından etkilenen ilk yazarlarımızla bunların eserlerini kısaca yazınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Yedi
Soru 2 — Üç

1948 güz dönemi

Bizim mutrip diyordu ki:

Şu dağı aşam dedim,
Aşam dolaşam dedim.
Bir vefasız yar için
Herkese paşam dedim.

Bunu okurken biçarenin yüreği garipsemiş olduğu reng-i ruyundan anlaşıyordu. Meğer bu türkü'er o havali halkının en ziyade bayıldıkları şeylermiş. Evet, onlar bayıla bilirler, fakat sen gel de Mesud-u Harabati'nin külâhına anlat.

Kayabaşı muhipleri varsınlar istedikleri gibi çalsınlar, çağırsınlar, biz kendi âlemimizde o'alım.

Muallim Naci

Kelimeler: Mutrip = türkü söyliyen, hanende; Mesud-u Harabati = Muallim Naci'nin lâkabı; Ru=yüz; Muhip seven.

Soru 1 — a) Yukarıdaki parçanın nesir kısmını kendini dilinize göre sadeleştirerek yazınız.
b) Yazarın buradaki türkü dolayısiyle halk şiiri mizi küçümseyişini doğru buluyor musunuz, sebeplerini anlatarak açıklayınız.
c) Son cümledeki "Kayabaşı muhipleri" ve "Biz kendi âlemimizde olalım" sözlerinden ne anlıyorsunuz, açık'ayınız.

Soru 2 — Buradaki dörtlük üzerinde 1) kafiye 2) mısra 3) beyit terimlerinin anlamlarını açıklayınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Sekiz
Soru 2 — İki

FELSEFE SORULARI
Edebiyat Kolu
1948 yaz dönemi

Soru 1 — Mantık: Deneysel kanun nedir? Deneysel kanunun dayandığı esas hakkında bildiklerinizi yazınız.

Soru 2 — Toplumbilim: Toplumbilim ahlâk felsefelerini hangi bakımlardan tenkid etmiştir?

Soru 3 — Felsefe: Bilimin gelişmesi karşısında felsefeye neden ihtiyaç duyulmaktadır? Felsefenin bilime, bilimin felsefeye karşılıklı etkileri üzerinde düşündüklerinizi yazınız.

Soru 4 — Ruhbilim: İçgüdü nedir, bildiklerinizi yazınız.

Sorulara verilecek notlar:

Mantık — İki
Toplumbilim — Üç
Felsefe — İki
Ruhbilim — Üç

1948 güz dönemi

Soru 1 — Bir tarih yazar, Türk tarihinin bir parçası olan (Osmanlı devri) nde (Tanzimat) adı ile anılan yenileşmeye doğru gidişten ikinci meşrutiyet devrine kadar geçen sosyal ve siyasal olayları yazmak istese ne gibi metotları kullanması gerekir? Bu iş mantıkta okuduğunuz hangi konu ile ilgili ise o konu hakkında bildiklerinizi yazınız.

Soru 2 — Yirminci yüzyıl "Uluslar yüzyılıdır" diyoruz; acaba tarihin her devrinde insanlar bugünkü anladığımız mânada mı "Ulus" olarak yaşanmışlardır, yoksa bugünkü hale gelinceye kadar bir evrim geçirmişler midir? Bu hususta bildiklerinizi açıklayınız.

Soru 3 — Sanatkâr bir ressam tarafından yapılmış bir resim tablosuna baktığınız zaman, bir müzik sanatkârı tarafından bestelenmiş bir müzik parçasını dinlediğiniz vakit ressam için: "ne güzel bir tablo yaratmış, bu renk'eri nereden bulmuş?" diyorsunuz; müzik sanatkârı için de: "Tabiatta bi!e eşine raslanmıyan bu sesleri nasıl bulmuş " diye hayret ediyorsunuz.
Ruhbilim kitabınızda hangi konu, sanatta yaratıcılık bahsiyle alâkalıdır? Bu konu hakkında bildiklerini açıklayınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Dört
Soru 3 — Üç

Fen Kolu
1948 yaz dönemi

Soru 1 — Mantık: Matematikteki tanımlama ile eşyayı tanımlama arasında ne fark vardır? Misallerle açıklayınız.

Soru 2 — Toplubilim: Devletin asli ödevleri nelerdir? Devletin ödevlerinde görülen evrimi anlatınız.

Soru 3 — Ruhbilim: Duyguları sınıflayınız, her neve dahil duyguları birer misalle açıklayınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — İki
Soru 2 — Dört
Soru 3 — Dört

Fen Kolu
1948 güz dönemi

Soru 1 — Gözlem metodunun biyoloji ve fizik bilimlerinde nasıl kullanıldığını, bu iki bilimin alanlarına giren olaylardan bir iki misal göstermek suretiyle açıklayınız.

Soru 2 — Asrımızın aile tipi karı koca ailesidir. Bu aile tipi toplumsal hayatın başlangıcında da varmı idi, yokumu idi? Var idiyse vasıflarını anlatınız, yok idise ne gibi bir evrim geçirmiştir? Vasıflariyle birlikte açıklayınız.

Soru 3 — "Yurt kutsaldır, bayrak kutsaldır çeker tatlıdır, dünya yuvarlaktır" cümleleri ruhbilim dersinde okuduğunuz hangi konu ile ilgilidir? Bu konu hakkında bildiklerinizi açıklayınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Dört
Soru 3 — Üç

TARİH SORULARI
Edebiyat Kolu
1948 yaz dönemi

Soru 1 — Anadolu Selçuk Devletinin yıkılışını sebep ve sonuçlariyle anlatınız.

Soru 2 — Osmanlı Devletinin on sekizinci yüzyılda giriştiği ıslâhat hareketlerini anlatınız.

Soru 3 — Lozan antlaşmasının Boğazlar hakkındaki hükümleri nelerdir? Bu hükümler nasıl değişmiştir?

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Dört
Soru 3 — Üç

1948 güz dönemi

Soru 1 — Bugünkü Yunanistan'ın kuruluşunu ve gelişmesini ana hatlariyle takip ediniz ve bellibaşlı olayları tarihleriyle belirtiniz.

Soru 2 — Osmanlı Devletince 18 inci yüzyılda girişilen ıslâhat hareketlerini sebep ve sonuçlariyle belirtiniz.

Soru 3 — Cumhuriyet devrinde Millî Eğitim gelişmesi.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Dört

1948 yaz dönemi

Soru 1 — Timur'un Osmanlı Devleti üzerine yürüyüşünü sebep ve sonuçlariyle anlatınız.

Soru 2 — Osmanlı Devletinin on dokuzuncu yüzyılda giriştiği ıslahat hareketlerini anlatınız.

Soru 3 — Lozan antlaşmasının Hatay hakkındaki hükümleri nedir? Bu hükümler nasıl değişmiştir?

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Dört
Soru 3 — Üç

Fen Kolu
1948 güz dönemi

Soru 1 — Bugünkü Bulgaristan'ın kuruluşunu ve gelişmesini ana hatlariyle takip ediniz ve bellibaşlı olayları tarihleriyle belirtiniz.

Soru 2 — Osmanlı Devletince 19 uncu yüzyılda girişilen ıslahat hareketlerini sebep ve sonuçlariyle belirtiniz.

Soru 3 — Cumhuriyet devrinde ekonomi gelişmesi.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Dört

MATEMATİK SORULARI
Edebiyat Kolu
1948 yaz dönemi

Soru 1 — Köşelerin koordinatları A (0,8), B (4,0), C (5,3), D (3,7) olan bir dörtgen veriliyor. Bu dörtgenin ikizkenar bir yamuk olduğunu gösteriniz ve açılarını hesaplayınız.

Soru 2 — $y = \frac{x^2+3x}{x^2-1}$ fonksiyonunun:
a) Değişimini inceleyiniz ve grafiğini çiziniz:
b) x=2 noktasındaki teğet denklemini yazınız.

Soru 3 — $y = -x^2 + 6x$ parabolü ile $y = 2x$ doğrusu veriliyor. Parabol ve doğruyu çizdikten sonra doğru, eğri ve x ekseni arasında kalan kapalı alanı hesabediniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Dört
Soru 3 — Üç

1948 güz dönemi

Soru 1 — $y = x^3 - x$ ve $y = x(x-1)^2$ fonksiyonlarının:
a) Değişimlerini inceleyiniz ve grafiğini çiziniz.
b) Bu eğrilerin o (0,0) ve A (0,1) ortak noktaları arasında kalan alanı hesaplayınız.

Soru 2 — $(m-1)x + 4y = 6$, $(m+3)x + y = 4$ doğrularının a) paralel, b) dik olmaları için "m"nin değerlerini bulunuz.
c) (m) nin bulunan bu değerleri için doğruları çiziniz.

Soru 3 — y = f (x) fonksiyonunun türevini tarif

ediniz. Bu tarife dayanarak $y=\frac{2x+3}{x-1}$ in türevini bulunuz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Dört
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Üç

Fen Kolu

1948 yaz dönemi

Soru 1 — $y=\frac{x}{2x^2-5x+2}$ fonksiyonunun değişimini inceleyip grafiğini çizdikten sonra:

a) $y=\frac{5}{4}$ doğrusunun bu eğriyi kestiği A ve B noktalarının apsislerini bulunuz.

b) A, B kesim noktalariy'e maksimum ve nunimum noktalarının o x ekseni üzerindeki izdüşümlerin bir harmonik bölme teşkil ettiklerini gösteriniz.

Soru 2 — Kenarları x, x+1, x+2 olan bir üçgenin en büyük açısı en küçük açısının 2 katına eşittir. Bu üçgenin kenarlarını ve açılarını bulunuz. (açıların sayıca değerleri istenmemektedir)

Soru 3 — Sabit bir A noktasından geçen ve sabit bir S noktasını köşe olarak kabul eden parabollerin S noktasındaki köşel teğetiyle A noktasındaki teğeti çiziliyor. Bu teğetlerin M kesim noktalarının geometrik yerinin, S A doğru parçasının ortası I ile gösteri'diğine göre, S I çapla bir dayire çevresi olduğunu gösteriniz.

Soru 4 — Bir hiperbolde odakların herhangi bir teğete olan uzaklıkları çarpımının sabit olduğunu ispatlayınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — İki
Soru 3 — Üç
Soru 4 — İki

1948 güz dönemi

Soru 1 — $Y=\frac{(X-3)^2}{X^2-7X+10}$ fonksiyonunun:

a) Değişimini inceleyiniz ve grafiğini çiziniz.

b) A (3,0) noktasından geçen ve eğimi "m" olan doğrunun denklemini yazınız.

c) "m" nin hangi değeri için bu doğrunun, eğriyi, Q ve P gibi A ya göre simetrik iki noktada keseceğini belirtiniz.

Soru 2 — ABC üçgeninde $\hat{C}=2\hat{A}$ ve $\frac{b}{c}=\frac{2}{\sqrt{3}}$ olarak veriliyor. Bu üçgenin açılarını hesaplayınız:

Soru 3 — Bir D doğrusu ile bundan 3 cm. uzaklıkta bir F noktası veriliyor:

a) F ye o'an uzaklığı D ye olan uzaklığının iki katına eşit olan noktaların geometrik yerini,

b) Bu geometrik yer eğrisinin öteki odağını, tepe noktalarını ve asimtotlarını bulunuz.

Soru 4 — $M_1 M_2$; bir elipsin A_1 ve A_2 köşelerindeki teğetlerini kesen bir teğettir. M_1 O doğrusuna M_2 noktasından çizilen dikmenin büyük ekseni kestiği noktanın değişmiyeceğini gösteriniz.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — İki
Soru 3 — Üç
Soru 4 — İki

TABİAT BİLGİSİ SORULARI

Edebiyat Kolu

1948 yaz dönemi

Soru 1 — Nehirler ve jeolojik işleyleri.

Soru 2 — Kemiklerin kırılması, eklemlerin burkulması ve çıkması.

Soru 3 — Bitki ve hayvanlarda eşeysiz ve eşeyli çoğalma.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Dört

1948 güz dönemi

Soru 1 — Besin maddeleri.

Soru 2 — Hayvanları avlamakla geçinen böcekçil bitkiler.

Soru 3 — Litosferin değişmesinde, hayvanların sebep oldukları değişiklikler.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Dört

Fen Kolu

1948 yaz dönemi

Soru 1 — Göllerin hangi kuvvetlerin işleyi ile meydana geldiklerini anlatınız.

Soru 2 — İskeletin fena biçim almasının sebepleri nelerdir? İyi ayakkabıda hangi özellikler aranmalıdır?

Soru 3 — Türlerin değişmeleri ve evrim teorileri: Lamark'çılık, Darven'cilik.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Dört

1948 güz dönemi

Soru 1 — Solunum:

a) Akciğerler.
b) Soluk borusu.
c) Solunum hareketleri.

Soru 2 — Hayvanlar serisinde sinir aygıtı.

Soru 3 — Yersarsıntıları ve yersarsıntılarının sebebi.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Dört

FİZİK SORULARI

Fen Kolu

1948 yaz dönemi

Soru 1 — Çok küçük cisimler âleminin mikroskopla nasıl incelendiğini ve mikroskopun yapısını anlatınız.

Soru 2 — Bir terazinin kolları ne kadar uzun ve hafif; G ağırlık merkezi, O dönme eksenine ne kadar yakın olursa, terazinin o kadar duyar olduğu nasıl ispatlanır?

Soru 3 — Bir kapta bulunan 470 g suya batırılmış o'an 13.9 omluk bir ısıtma telinden 20 dakika süre içinde 2 anperlik bir elektrik akımı geçiriliyor. Kabın, karıştırıcının, termometrenin, ısıtma telinin ısı sığası her derece için 30 küçük ka'ori olduğuna ve ilk sıcaklığın 9°,4 c son sıcaklığın 41°,4 c bulunduğuna göre ısının jul cinsinden dengini hesaplayınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Dört

1948 güz dönemi

Soru 1 — Bir üreteç bataryası devresindeki akım şiddetinin hesabı:

a) Üreteç'erin seri bağ'anması hali.
b) EMK leri aynı olan üreteçlerin paralel bağlanması hali.

Soru 2 — (X) ışınları:

a) X ışın'arının elde edilmesi metotları.
b) X ışın'arının özellikleri.

Soru 3 — Bir buhar kazanının emniyet supapı, 30 cm. uzunluğunda tek kollu bir kaldıracın, dönme ekseninden 3 cm. uzaklıkta bulunan bir yerine tesir ediyor. Supapın kesiti 6 cm. dir. Kaldıraç 1.635 ağırlığında ve ağırlık merkezi dönme ekseninden 20 cm. uzaklıktadır. Serbest uca 2 kg. lık bir ağırlık yük'eniyor. Buharın basıncı supap açı'maksızın hangi değere kadar çıkabilir? (1 atm. =1,03 kg/cm²)

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Dört

LÂTİNCE SORULARI

Klâsik Kol

1948 yaz dönemi

Soru 1 — Aşağıdaki iki parçayı Türkçeye çeviriniz:

I) Litteris perlectis Domitius dissimulans in consilio pronuntiat Ponpeium celeriter subsidio venturum hortaturque eos, ne animo deficiant, quaeque usui ad defendendum oppidum sint, parent. Ipse arcano cum paucis familiaribus suis conloquitur consi'iumque fugae capere constituit. Cum vu'tus Domitii cum oratione non consentiret, atque amnia trepidantup timidiusque ageret, quam superioribus diebus consuesset multumque cum suis consi'iandi causa secreto praeter consuetudinem conloqueretur, conci'ia conventusque hominum fugeret, res diutius tegi dissimularique non potuit.

II) Iamque quiescebant voces hominumque canumque,

Lunaque noctunos alta regebat equos:

hac ego suspiciens et ad hanc Capitolia cernens,
quae nostro frustra iuncta fuere lari,
"Numina vicinis habitantia sedibus", inquam,
"iamque oculis nunquam templa videnda meis,
dique relinquendi, quos urbs habet alta Quirini,
este salutati tempus in omne mihi!"

Sosu 2 — Aşağıdaki cüm'elerden en az altısını seçerek Lâtinceye çeviriniz:

. Hannibal, Romalı'lara harb açmak için büyük bir ordu ile Alp'eri geçti.

2. Umumiyetle (fiil olacak) insanlar, ne kadar bilge ve iyi ise'er, o kadar mütevazidir'er.

3. Saturnus'un en eski zaman'arda İtalya'ya geldiği ve İtalyalılara (Itali, orum) tarımı öğrettiği söy'enir.

4. Baban atı kaça sattı? — Kaça aldıysa o kadara sattı.

5. Sizin Lâtince öğrenmeniz bizim için o kadar değil, sizin için önemlidir.

6. Dostlarımız verdikleri kararlara az sonra pişman olacaklar.

7. Filozof Eflâtun insanların ruhlarının vücutlariyle birlikte mahvolmadıklarına kani idi.
8. Kendini yenmek, düşmanı yenmekten çok daha güçtür.
9. Belg'ler, Roma legionlarının Galya'da kışı geçirmelerine güceniyorlardı (indignari).
10. Kartacalılar harpte fil kullanırlardı.

1948 güz dönemi

Soru 1 — Aşağıdaki iki parçayı Türkçeye çeviriniz:

I) Post Orgetorigis mortem nihilo minus Helvetii id, quod constituerant, facere conantur, ut e finibus suis exeant. Ubi iam se ad eam rem paratos esse arbitrati sunt, oppida sua omnia, numero ad duodecim, vicos ad quadingentos, reliqua privata aedificia incendut frumentum omne, praeter quod secum portaturi erant, comburunt, ut domum reditionis spe sublata paratiores ad omnia pericula subeunda essent, trium mensum molita cibaria sibi quemque domo efferre iubent.

II) Tum vero exoritur clamor gemitusque meorum,
et feriunt maestae pectora nuda manus;
miscuit haec lacrimis tristia varba meis:
misucit haec lacrimis tristia varba meis:
"non potes avelli! simul hinc, simul ibimus," inquit,
"te sequar et coniunx exulis exul ero.
Et mihi facta via est, et me capit ultima tellus:
accedam profugae sarcina parva rati."

Soru 2 — Aşağıdaki cümlelerden en az altısını seçerek Lâtinceye çeviriniz:

1. Fakırlik insanlara birçok (ve) faydalı bilgiler (arz) öğretmiştir.
2. Augustus hakimiyeti elde ettikten sonra iktidarı akıllıca kullanmıştır.
3. Labienus, düşmanların püskürtülmüş olduklarını ve ordugâhlarının alınmış olduğunu Caesar'a bildirdi.
4. Zenginlik ne kadar büyük ise, umumiyetle dertler o kadar büyüktür.
5. Herkese öğrenmek yakışır, hem ihtiyarlara, hem çocuklara.
6. Hastalığı tedavi etmek, kusuru (error) tedavi etmekten çok daha kolaydır.
7. Zenginler çok dafa kıskanılır.
8. Ordusu her şeye muhtaç olan praetor senatoya, eğer kendisine para ve hububatla yardım edilmezse, ordusu ile birlikte mahvolacağını yazdı.
9. En eski zamanlarda Fenikelilerin (Phoenices, um) denizcilikte en tecrübeli olduklar söylenir.
10. Sakinlerin altı gün bile şehri müdafaa edemediklerine hayret ediyorum.

Sorulara verilecek notlar:
Soru 1 — Altı
Soru 2 — Dört

KÖY ENSTİTÜLERİ BİTİRME İMTİHANI
Türkçe Kompozisyon Konusu
1948 yaz dönemi

Bir milletin bireylerinin okur yazar oluşunun faydalarını ve bu amaca erişmekte köy enstitülerinin ödev ve önemini belirten bir yazı kaleme alınız.

1948 güz dönemi

"İlköğretim davası, insan olmak, millet olmak dâvasıdır" sözünden ne anlıyorsunuz, etraflıca açıklayınız.

Çocukluk ve Gençlik Ruhbilimi Soruları
1948 yaz dönemi

Soru 1 — Ruhbilimin öğretmene sağlayacağı faydalar nelerdir?

Soru 2 — Çocukla yetişkin insan arasındaki farklar nelerdir?

Soru 3 — Zekâ testleri hakkında neler biliyorsunuz?

Sorulara verilecek notlar:
Soru 1 — Üç
Soru 2 — Dört
Soru 3 — Üç

1948 güz dönemi

Soru 1 — Çocuğun tensel ve tinsel gelişmesine etki yapan etmenler nelerdir? Açıklayınız.

Soru 2 — İlkokulun beşinci sınıfına kadar hiç sınıfta kalmamış, zeki ve çalışkan bir çocuğun birdenbire tenbel, başarısız, intizamsız ve dalgın hale geldiğini görüyoruz. Öğrencide görülen bu ani değişikliğin sebebleri neler olabilir? Anlatınız.

Soru 3 — Okul çağına gelen çocuğun tensel ve tinsel özellikleri nelerdir? Anlatınız.

EĞİTBİLİM SORULARI
1948 yaz dönemi

Soru 1—İlkokul nedir, ilkokulun eğitim ve öğretim ilkelerinden en esaslı bildiklerinizi yazınız.

Soru 2 — Öğretmen, okul aile birliğinden neler bekler?

Soru 3 — İyi bir öğretmenin vasıfları nelerdir?

Sorulara verilecek notlar:
Soru 1 — Dört
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Üç

Eğitbilim tarihi ve Millî Eğitim Teşkilâtı Soruları
1948 yaz dönemi

Soru 1 — Eğitbilim tarihinin öğretmene sağlayacağı faydalar nelerdir?

Soru 2 — Çağdaş eğitbilimcilerden kimi tanıyorsunuz, bildiğiniz fikirlerini yazınız.

Soru 3 — 4274 sayılı kanunun 10 nuncu maddesiyle öğretmene verilen ödevlerden başlıcalarını anlatınız.

NOT: 4274 sayılı kanunun 10 nuncu maddesi olduğu gibi tahtaya yazılacaktır.

Sorulara verilecek notlar:
Soru1 — Üç
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Dört

1948 güz dönemi

Soru 1 — Komenyüs'ün belli başlı eğitim ve öğretim fikirleriyle bu fikirlerden bugün de uygulanmakta olanları açıklayınız.

Soru 2 — Cumhuriyet devrinde ilköğretimin gelişmesi için ne gibi tedbirler alınmış ve neler yapılmıştır? Anlatınız.

Soru 3 — Okul -Aile Birliği ne demektir, bunu öğretmen olarak gideceğiniz köyde nasıl gerçekleştirecksiniz? Anlatınız.

Soru 4 — Okula devam etmemekte ısrar eden çocuklarla, çocuklarını okula göndermemekte ayak direyen ana babalar hakkında nasıl bir kanuni işlem yaparsınız? Anlatınız.

Sorulara verilecek notlar:
Soru 1 — İki
Soru 2 — Üç
Soru 4 — Üç

TOPLUMBİLİM SORULARI
1948 yaz dönemi

Soru 1 — Toplumbilim (cemiyet) ne demektir? İnsan ve hayvan topluluk'arı arasındaki benzerlikleri ve ayrılıkları anlatınız.

Soru 2 — Millet nedir, milliyetçilik ilkesini anlatınız.

Soru 3 — Aileyi tanımlayınız, Türk cemiyetinin tarihinde ailenin geçirdiği safhaları anlatınız.

Sorulara verilecek notlar:
Soru 1 — Üç
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Dört

TOPLUMBİLİM SORULARI
1948 güz dönemi

Soru 1 — "Aile hayatını düzeltmek, millet hayatını düzeltmek" demektir, sözünden ne anlıyorsunuz? Açıklayınız.

Soru 2 — Millî ahlâkımızın temel ilkeleri nelerdir? Etraflıca anlatınız.

Soru 3 — Öğretmen olarak çalışacağınız köyün okula devam eden çocukları köy toplumsal hayatına kolayca hazırlamak için, dersler dışında, ne gibi tetbirler almayı düşünüyorsunuz? Anlatınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 —	Üç	Üç
Soru 2 —	Dört	Dört
Soru 3 —	Üç	Üç

DEVLET ORTAOKUL İMTİHANI
TÜRKÇE SORULAR
1948 yaz dönemi

Gurbette Renkler

Doğuda kırmızı, batıda turunç,
Yanık bir yörüğü andıran bu tunç,
Bu renk âleminde ne yok ki bizden?
Mavi: Marmara'dan, mor: Akdeniz'den...

Yeşil, bir köşedir bana Bursa'dan,
Kara, Erciyas'ın yarları gibi,
Sarıda gözü var Uzunyayla'nın,
Beyaz, Erzurum'un karları gibi...

Kemalettin Kamu

Soru 1 — a) Bu şiirin size anlattıklarını etraflıca açıklayınız.
b) Burada geçen "turunç, renk âlemi, tuncun yanık bir yörüğü andırması" gibi tabir ve sözlerden anladığınızı yazınız.
c) Bu yazıyı konuştuğumuz nesir dilinden ayıran özellikleri araştırınız, hangi mısralarının kafiyeli olduğunu bulunuz.
d) Şiirin yazarı hakkında bildiğinizi yazınız.

Soru 2 — Bu manzumedeki özel adların altlarını çiziniz, ikinci kıtanın her mısraında özneleri bulunuz ve öznenin ne demek olduğunu, bir cümleden nasıl bulunacağını kısaca açıklayınız.

Sorulara verilecek notlar:
Soru 1 — Sekiz
Soru 2 — İki

1948 güz dönemi

Kimdir bu acayip adam nereden peyda olmuş adını hiçbir gazetede hiçbir resmî tebliğde görmedik okumadık fakat halk onun adını da biliyordu Mustafa Kemal diyordu Bir Paşa mı bir miralay

mı Kimi bir paşa kimi bir miralay olduğunu söylüyor Zaten rütbesinin ne hükmü var Böyle adama rütbe ne ilâve edebilir.

Yakup Kadri Karaosmanoğlu

Soru 1 — Bu parçanın noktalama işaretlerini koyunuz.

Soru 2 — Atatürk için söylenen "Zaten rütbesinin ne hükmü var Böyle adama rütbe ne ilâve edebilir" sözünün anlamını etraflıca açıklayınız ve Atatürkün değerlerini, memlekete hizmetlerini belirtiniz.

Soru 3 — "Halk onun adını biliyordu" cümlesinin nasıl bir cümle olduğunu belirtiniz; bu cümlede tümle, özne ve fiili gösteriniz, bunları nasıl bulduğunuzu açıklayınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — İki
Soru 2 — Altı
Soru 3 — İki

TABİAT BİLGİSİ SORULARI
1948 yaz dönemi

Soru 1 — Gözü, gözün yardımcı organlarını ve göz sağlığının nasıl korunacağını anlatınız.

Soru 2 — Çift kanatlılardan; âdi ev sineği.

Soru 3 — Bitkilerde karbon özümlenmesi, özümlenme şatrları, özümlenme ürünleri.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Dört

1948 güz dönemi

Soru 1 — Soluma ve soluk aygıtı:
a) Akciğerler,
b) Soluk borusu,
c) Gırtlak ve ses.

Soru 2 — Yassı solungaçlılardan "Nehir midyesi."

Soru 3 — Hücre:
a) Protoplâzma kısımları,
b) Çekirdek,
c) Hücre zarı.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — Üç
Soru 3 — Dört

MATEMATİK SORULARI
1948 yaz dönemi

Soru 1 — a) Aşağıdaki ifadelerde gerekli işlemleri yapıp, sonuçları gösteriniz:

$$\frac{a^2b^2-9}{4x^3-x}\cdot\frac{2x^2+x}{ab+3} \quad ; \quad \frac{x^3+y^3}{x^2-y^2}\cdot\frac{\frac{1}{y}-\frac{1}{x}}{\frac{x^2+y^2}{y}-x} \quad ; \quad \frac{8x^3+1}{(2x+1)^2}$$

b) Aşağıdaki denklem çifti, bir baba ile oğlunun yaşları üzerine tertiplenmiş bir probleme aittir. (X) ve (y) harflerinden biri babanın, öbürü oğlunun bugünkü yaşlarını göstermektedir. Siz bu problemi yazı ile ifade ediniz; denklemleri çözerek problemi cevaplandırınız.

$$\left|\begin{array}{l} x+y=48 \\ y+6=\frac{1}{3}(x+6) \end{array}\right|$$

Soru 2 — Bir kimse parasının $\frac{2}{5}$ sini % 5 ten geri kalan kısmını % 4 ten üç ay için faize verdiğine ve her ikisinden beraberce (275) lira faiz aldığına göre, bu probleme ait denklemi kurunuz; sonra bunları çözerek faize verilen ana parayı, ayrıca, her defasında kaç liranın faize yatırıldığını gösteriniz.

Soru 3 — a) Üçgenlere ait benzeşim teoremlerinden faydalanmak suretiyel tepe açıları eşit ikizkenar üçgenlerin benzer olduklarını nasıl açıklıyabilirsiniz?

b) "Öklid" dikkenar teoreminden faydalanarak Pisagor teoremini ispatlayınız ve teoremin ifadesini yazınız.

Soru 4 — a) Aşağıdaki formüllerin neye yaradıklarını kısaca yazınız:

$$V=G.h$$

$$V=\frac{1}{2}G.h \qquad h=\frac{3V}{\pi r^2} \qquad h=\frac{V}{\pi r^2} \qquad M=\pi rS$$

b) Kenarı a=10 cm olan eşkenar üçgenin yüksekliği etrafında dönmesinden meydana gelen şeklin adı nedir? Bu cismin hacmini ve yanal alanını hesaplayınız.

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — Üç
Soru 2 — İki
Soru 3 — İki
Soru 4 — Üç

NOT: Soru notlarının fıkralara bölünüşü imtihan komisyonunun takdirine bırakılmıştır.

MATEMATİK SORULARI
1948 güz dönemi

Soru 1 — a) Aşağıdaki ifadeleri çarpanlarına ayırdıktan sonra kısaltınız:

$$1)\ \frac{2ax-3by-2bx+3ay}{4x^2-9y^2} \qquad 2)\ \frac{x^3+4x^2+4x}{x^3+8}$$

b) Aşağıdaki işlemleri yapıp, sonuçlarını belli ediniz.

$$1)\ \frac{x}{a+1}+\frac{x}{a^2-1} \qquad 2)\ \left(1-\frac{3^3}{b^3}\right):\left(\frac{1}{b^2}-\frac{a}{b^3}\right)$$

Soru 2 — Aşağıdaki denklem çifti, bir sinemada satılan biletler üzerine tertiplenmiş probleme aittir. X harfı birinci, y harfi de ikinci mevki için satılan bilet sayısını göstermektedir. İkinci denklemin sağında bulunan 472,5 sayısı biriminin "lira" olduğunu da gözönünde bulundurarak:

1) Bu denklem çiftine uygun düşecek problemi yazı ile ifade ediniz.

2) Denklemi çözerek problemi cevaplayınız.

3) Yazı ile ifade ettiğiniz problemi çözmeye yeterli bir bilinmiyenli denklemi kurunuz. (çözüm istenmemektedir).

$$x+y=770$$
$$0,75\ x+0,50\ y=472,5$$

Soru 3 — Bir metre uzunluğundaki doğru parçasını: 1) Geometri yolu ile 2) Cebir yolu ile 3, 8, 9 sayılariyle orantılı olarak üçe ayırınız.

Soru 4 — Tabanının çapı 6 cm, yüksekliği 8 cm. olan ağaçtan yapılmış bir silindirin içinden aynı taban ve aynı yükseklikte bir koni oyuluyor. Geri aklan cismin:

1) Hacmini.

2) Bütün alanını hesaplayınız ve,

3) Geri kalan cismin basit bir resmini yapınız.

(İlkokulda iken geri kalan cismi andıran bir yazı aracı kullandıysanız yukardaki fıkraları cevaplarken bu hatırlatmayı gözönünde bulundurunuz.)

Sorulara verilecek notlar:

Soru 1 — İki
Soru 2 — Üç
Soru 3 — İki
Soru 4 — Üç

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ
Sayı: 2-1026/12

1 XI/1948

2312

MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİNE
OKUL-AİLE BİRLİKLERİ BAŞKANLIKLARINA

Genelge:

Üçüncü çalışma yılına giren Okul-Aile Birliklerinden gelmiş olan raporlar, Birlik faaliyetlerinin gelişmekte ve artmakta olduğunu göstermektedir. Bilhassa 1946-47 öğretim yılı içinde zamanın darlığı, yeni kuruluş ve diğer sebeplerle ele alınmayan bazı problemler üzerinde geçen ders yılında önemle durulduğu ve verimli sonuçlar elde edildiği anlaşılmaktadır. Birliklerin yönetim kurullarında kendi istekleriyle görev almış bulunan ve dinlenme zamanlarının bir kısmını bu kurullarda çalışmaya hasreden ana ve babalarla öğretmenlerin gayret ve fedakârlıkları şükranla karşılanmıya değer mahiyettedir.

Okul-Aile Birliklerinin çalışmalariyle ilgili türlü problemleri açıklamak, her bakımdan gelişme halinde bulunan çocuğun eğitim ve öğretimine ait meseleleri aile ile öğretmenlerin önüne koymak, birliklerin çeşitli çalışmalarını ve bu çalışmalardan aldıkları sonuçları birbirlerine duyurmak, eğitim ve öğretim alanında intişar eden ve veli ile öğretmeni yakından ilgilendiren yayımları tanıtmak gibi aile ve öğretmene faydalı bir hizmette bulunmak amacı ile üç ayda bir yayımlanmakta olan Okul - Aile Birliklerini Belletenin 4 üncü sayısı da çıkmıştır. Bu dört sayı içinde yer alan ve öğretmenlerle veliyi çok yakından alâkadar eden bazı yazılar da küçük broşürler halinde bastırılmıştır. Bu broşürlerin adları aşağıya kaydedilmiştir. Millî Eğitim Müdürlükleri ile okul idarelerine gönderilmekte olan bu belletenlerin yalnız ailelerce değil okulun bazı öğretmenleri tarafından dahi görülmediği haber alınmaktadır. Okullara Bakanlıkca gönderilen birer sayı, belleteni tanıtmak içindir. Her Okul-Aile Birliğince üye sayısına göre belleten ve broşürlerden 5-10 tane satın alınması ve bu belletenlerle broşürlerin incelenmek üzere çocuklar delâletiyle birkaç gün için ailelere gönderilmesi çok faydalı olur. Bu belleten ve broşürler çevrenizdeki yayınevleriyle İstanbul'da Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğünden, parası gönderilmek suretiyle, temin edilebilir. Buralardan sağlanamadığı takdirde Bakanlık Yayım Müdürlüğüne başvurulabilir.

Okul - Aile Birliklerinin verimli çalışmalarını birbirleriye duyurmak, ele alınan problemlerin çözülmesi için Birlikçe sarfedilen gayretleri belirtmek, bazı durumlarda karşılaşılan güçlükleri tartışarak çözmeye çalışmak için Birliklerin belletenden geniş ölçüde faydalanması düşünülmüştür. Bu maksatla Belletende çıkmak üzere hazırlanacak yazıların Millî Eğitim Müdürlükleri kanaliyle Bakanlığımız Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığına gönderilmesini de rica ederken verimli çalışmaların devamını dilerim.

M. A.

Millî Eğitim Bakanı
Tahsin Banguoğlu

OKUL-AİLE BİRLİKLERİ YAYINI

Broşür 1: Karı Koca Bağlarının Çocuk Karakteri üzerindeki etkileri.
Yazan: Mitat Enç.

Broşür 2: Çocuklarda yemek-uyku güçlükleri ve bunların karakter gelişimi ile ilişkisi.
Yazan: Mitat Enç.

Broşür 3: Çocukta Kıskançlık.
Yazan: Feriha Baymur.

Broşür 4: Çocukta Korku.
Yazan: Feriha Baymur.

Broşür 5: İlkokulun ilk sınıflarındaki çocukların türlü bakımlardan özellikleri, ihtiyaçları ve bu ihtiyaçların karşılama yolları.
Çeviren: M. Akdik.

Broşür 6: Okul-Aile Birliklerinin 1946 - 47 öğrenim yılı çalışmalarına Genel Bakış.

Broşür 7: Okullarda eğitim meselelerinden üç örnek.
Yazan: Adnan N. Esenis.

Broşür 8: Verem ve bunun karşısında Okul-Aile Birlikleri.
Yazan: Dr. Raşit Serdengeçti.

Broşür 9: Çocuğumuzun başarılı bir öğrenci olmasına nasıl yardım edebiliriz.
Yazan: Adnan N. Esenis.

Broşür 10: Yorgunluk.
Yazan: Dr. Raşit Serdengeçti.

Broşür 11: Dinlenme.
Yazan: Dr. Raşit Serdengeçti.

BASILMAKTA OLANLAR

1 — a) İlkyaşta çocuk eğitimi.
b) Çocuğun uyku ve temizlik alışkanlıkları.
c) Çocuklarda yemek yeme meselesi.
Yazan: Feriha Baymur.

2 — Çocuklarda kırıcılık dökücülük.
Yazan: Mitat Enç.

3 — Çocuklarda parmak emme ve tırnak yeme alışkanlıkları.
Yazan: Mitat Enç.

4 — Çocuklarda hastalıktan sonra huy değiştirmeleri.
Yazan: Mitat Enç.

5 — Çocuklarda yalancılık.
Yazan: Mitat Enç.

6 — Ruhsal bağımsızlık.
Yazan: Mitat Enç.

7 — Küçük çocuklarda yaramazlık, inatçılık ve hırçınlık.
Yazan: Feriha Baymur.

8 — Açık hava eğitimi.
Yazan: A. Hilmi Yolaç

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ YAPI SANDIĞI
Sayı: 4/8907
2313

12/X/1948
ÖZET:
Ödünç Hesapları Yönetmeliğine göre düzenlenecek bazı belgeler h.

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ YAPI SANDIĞI İLCE KURULU BAŞKANLIKLARINA

1948 yılında Sandıkta ödünç hesabı açtırmak için müracaat eden ortaklardan bir kısmı, (Ödünç Hesapları Yönetmeliği) nde belirtilen belgeleri, sayıları ve muhtevaları itibariyle tam ve isteğe uygun bir şekilde ve zamanında göndermediklerinden, muhabereye yol açmışlar ve bu yüzden vaki olan gecikmeler kendilerinin kredi listesine alınmalarına imkân vermemiştir. Geçen yıl bazı ortakların gönderdikleri idarî ve fennî belgelerde genel olarak görülen formalite eksikleri aşağıda belirtilmiştir. Yeniden müracaat edecek ortakların gerekli hazırlığa başlarken mevzuatımızı dikkatle okumaları kendi menfaatleri icabı olduğunu burada önemle işaret etmek isteriz.

Gecikmelerin bir kısmının da, ortakların ibraz ettikleri belgelerin formülüne ve gerçek duruma uygun olup olmadığı hususunun bazı İlce Kurullarınca incelenmemesinden ve ilgili ortakların vaktinde uyarılmamalarından ileri geldiği anlaşılmaktadır. Yeni hesap yılında bu gibi aksaklıklara meydan verilmemesini ehemmiyetle arzederiz.

İDARİ BELGELER:

1 — Müracaat eden ortaklardan durumları ve dilekleri itibariyle hesap açılması İlce Kurulunca uygun görülecekleri evrakına (Ödünç Hehsapları Yönetmeliği) nin 2 nci maddesi gereğince İlce Kurulu Başkan ve iki asıl üyesince imzalı teklif tutanağının eklenmiş ve bu tutanağa imza koyanların Başkan ve üyeliklerinin daha önce usulü dairesinde Sandığa gönderilmiş seçim tutanaklariyle, tescil ettirilmiş olması şarttır.

Tutanaklardaki imzaların ayrıca yazı ile açıklanmış ve imza noksanlığı sebeplerinin belirtilmiş olması lâzımdır.

2 — Dileklerde, ortağın elinde bulunan paranın, hazır olarak edinilmek veya yeniden yaptırılmak istenilen gayrimenkulün maliyet bedelinden yüzde kaçına tekabül ettiğinin ve borcun ayda en fazla kaçar liralık eşit taksitlerle ödeneceğinin açıkça belirtilmesi gerektir.

3 — Gayrimenkul mükellefiyetine ait şerhlerin bazı tapu idarelerince yalnız imza ile tasdik edildiği görülmüştür. Resmî mühürle onanmamış imzalar muteber sayılmıyacaktır. Sonra, tapu idarelerinden alınacak belgelerde bahse konu gayrimenkulün cinsinin ve malikinin, hisseli ise hissedarlarının adlarının ve hisse tutarlarının mutlaka belirtilmiş olmasına dikkat olunacaktır. Aynı soyadını taşıyan hissedarların (1) İlce Kurulu teklif tutanağında ayrıca kaydedilmiş olması lâzımdır.

(1) Karabet derecelerinin,

FENNÎ BELGELER:

4 — Fennî belgeler hazırlanırken sıkışık hallerde ne yolda hareket olunacağını gösteren 16 ocak 1948 (1) sayılı Genelgemizin dikkatle okunması işin selâmeti bakımından faydalıdır.

5 — Yapımda veya alımda, kanunda ve Statüde geçen (mesken ihtiyacı) tabirinin şumulü ve Sandık tipleri ifadesinin sınırı dışına çıkılmıyacaktır. Bu sınır, kanuna uyularak Sandıkça müsabaka ile hazırlatılmış olan projelerden de anlaşılacağı vechile, azamî 4 odalı bir ev tipinde son ifadesini bulunmuştur. Bu tipte biri ana - baba, ikisi kız ve erkek çocuklarına ayrı ayrı tahsis olunmak üzere 3 yatak odası, bir oturma salonu ve bir misafir odası düşünülmüştür. En kalabalık bir aile bile bu tiple mesken ihtiyacını bol bol gidermiş olur. Üst üste veya yan yana başka başka daireleri veya altlarında dükkânları ihtiva eden apartman vasfında ev projeleri uygulıyacak ortaklara hesap açılması Sandığın amacı dışında sayılmaktadır.

(1) Bu genelgenin numarası 428 iken 424 olarak dizildiği görülmüştür.

6 — Projelerin evin 4 cephesine göre çizilmemiş ve bunların Sandığa iki kopya olarak gönderilmemiş bulunması da muhabereye yol açmıştır. Bazı dosyalar içinde iş ve taksit proğramına da rastlanmıştır.

7 — İlce Kurullarının, ortağın iş proğramına göre tahakkuk eden yapım taksitlerinin Sandıktan celbi için yazdıkları tezkere ve tutanaklara fen adamlarının raporlarını eklemedikleri görülmüş ve bu yüzden taksitlerin ödenmesi gecikmiştir. Bu işin (Ödünç Hesapları Yönetmeliği) nin 5 inci maddesine göre yürütülmesi lâzımdır.

Gereğince işlem yapılmasını rica ederiz.

İlkokul Öğretmenleri Yapı
Sandığı Müdürlüğü

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ YAPI SANDIĞI
Sayı: 4/8972
2314

19 X 1948
ÖZET:
Sandık malı arsa ve evlerin maliyet bedelleri üzerinden istekli ortaklara tahsis olunacağı h.

İLOKUL ÖĞRETMENLERİ YAPI SANDIĞI İLCE KURULU BAŞKANLIKLARINA

Sandık, tip ifadesi dışına çıkılmamak şartiyle, beğendikleri projelere göre, yeniden ev yaptıracak ortaklara daha geniş ölçüde yardımı yapabilmek amaciyle, elindeki bütün gayrimenkulleri en kısa bir zamanda, maliyet bedelleri üzerinden, paraya çevirmek kararındadır.

Sandığın hangi ilcelerde evi veya arsası olduğu Sandık Genelgeler Dergisi III. sayfa 35 te gösterilmiştir. Bu yerlerde bulunan ev ve arsalardan herhangi birini temellük etmek isteyen ortakların, bu iş için tahakkuk edecek borçlarının yüzde kaçını peşin ve geri kalanını ayda kaçar lira eşit taksitlerle ödeyeceklerini bildiren birer mektup ve durum beyannameleriyle mensup oldukları İlce Kurullarına nihayet 30 aralık 1948 akşamına kadar baş vurmaları lâzımdır. Bu tarihten sonra yapılacak müracaatların incelenmesi bahsekonu ev veya arsanın satılmamış olmasına bağlı kalacaktır.

İlce Kurulları müracaat eden ortakların mektup ve durum beyannamelerini, tahsis işinde bir sakınca olmadığını gösteren tutanakla birlikte, ocak 1949 ayının ilk haftası içinde postaya vereceklerdir.

Ortaklar, vazife yerleri nerede olursa olsun, diledikleri yerlerdeki arsa veya ev için müracaatta serbestirler.

Bir ev veya arsaya sahip olan ortaklara ikinci bir ev veya arsa tahsisine Statü müsait olmadığından bu gibilerin boşuna müracaat etmemeleri gerektir.

Müracaat sayısı o mahalde mevcut ev veya arsa sayısından fazla olduğu takdirde İlce Kurulları, ilgililerin durumlarını, beyannamelerine göre, puvanlayıp ruçhan hakkı olan ortakları tesbit edecek ve keyfiyeti bir tutanakla Sandığa bildireceklerdir.

Gereğince işlem yapılmasını rica ederiz.

İlkokul Öğretmenleri Yapı
Sandığı Müdürlüğü
M. Aydın *H. Oruç*

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞI MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 5146

4/XI/1948

ÖZET: İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığının Eylûl 1948 ayı sonunda düzenlenen geçici mizanı h.

2315

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ SAĞLIK VE SOSYAL YARDIM SANDIĞI
İLCE KURUL BAŞKANLIKLARINA

Sandığımızın Eylûl 1948 ayı sonunda düzenlenen geçici mizanı ile üç aylık tahsilât ve tediyatını gösterir cedvellerin birer örneği aşağıya çıkarılmıştır.

Bilgi edinilmesini rica ederiz.

Saygılarımızla
İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığı

Müdür *Osman Ülkümen* — Muhasebeci *Kemal Dinçmen*

İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığının 30/IX/1948 günündeki geçici mizanı

HESABIN İSMİ			BAKİYE	
	Zimmet	Matlup	Zimmet	Matlup
Yüzde birler	79.692.27	402.011.01		322.318.74
Bankalar	576.359.79	396.800.76	179.559.03	
Gayrimenkuller	41.595.20		41.595.20	
Demirbaş eşya	32.893.77	25.427.92	7.465.85	
Yardım avansları	335.984.73	283.636.98	52.347.75	
Yardımlar	217.994.83	160.—	217.834.83	
İkrazlar	97.918.—	44.961.—	52.957.—	
Devlet Tahvilleri (Bono)	40.000.—		40.000.—	
İşletmeler	3.757.04	2.943.47	813.57	
Genel gelirler		336.798.38		336.798.38
Genel masraflar	29.557.01		29.557.01	
Muhtelif borçlular	3.866.39	3.385.81	480.58	
Peşin kira	2.791.30	2.385.—	406.30	
Ölüm karşılığı	36.100.—		36.100.—	
TOPLAM	1.498.510.33	1.498.510.33	659.117.12	659.117.12

İlkokul Öğretmenleri Sağlık ve Sosyal Yardım Sandığının 30/IX/948 gününe kadar dokuz aylık tahsilât ve tediyatını gösterir çizelgedir

TEDİYAT

KARŞILIKSIZ YARDIMLAR:		
53 Ölüm	30.800.—	
1392 Doğum	110.680.—	
357 Evlenme	52.170.—	
767 Tedavi	59.284.58	252.934.58
KARŞILIKLI YARDIMLER:		
226 İkrazlar	65.170.—	
23 İkraz avansları	5.692.50	70.862.50
SABİT KIYMETLER:		
Demirbaş eşya	2.518.15	2.518.15
MUHTELİF:		
İşletmeler	720.—	
M. Borçlular	288.08	
Kurul Bş. Avans. (Ölüm karş.)	36.100.—	37.108.08
GENEL MASRAFLAR:		
Yön. Kr. Hz. Hak.	3.147.—	
Müstahdem Üc.	16.778.75	
Çeşitli gider	9.631.26	29.557.01
		392.980.32
Bankada mevcut		179.559.03
		572.539.35

TAHSİLÂT

YÜZDE BİRLERDEN	322.318.74
İKRAZLARDAN TAHSİLÂT	44.961.—
ALINAN FAİZLER	1.852.85
YARDIMLARDAN İADELER	160.—
ÇEŞİTLİ TAHSİLÂT	2.510.—
DEVLET YARDIMI	25.000.—
İŞLETMELERDEN TAHSİLÂT	2.003.47
DEMİRBAŞ EŞYA SATIŞINDAN	25.427.92
	424.233.98
1947 yılı devri	148.305.37
	572.539.35

İLK ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı: 66/24827

2/XI/1948

ÖZET: Köy Yayımlarının dağıtımı h.

2316

MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜKLERİNE
KÖY ESTİTÜLERİ MÜDÜRLÜKLERİNE

10/7/1948 gün ve 66/16582 sayılı genelgeye ektir:

1 — Köy Yayımları Bürosunca yayımlanan ve köy enstitüleri yoluyla köy okullarına gönderilmekte olan kitaplar bundan sonra posta ücretinden, ambalaj masrafından ve zamandan tasarruf etmek gayesiyle Millî Eğitim Basımevi Müdürlüğünce doğrudan doğruya ilce Millî Eğitim memurluklarına, merkez ilceleri için Millî Eğitim Müdürlüklerine, köy enstitüleri kitaplıkları için de enstitü müdürlüklerine gönderilecektir.

2 — Millî Eğitim Basımevinden ilcelere gönderilecek kitaplardan artan olursa, Millî Eğitim memurlukları bunları kendi okullarının demirbaşlarına kaydederek saklıyacaklar ve artan kitap sayısını bağlı bulundukları Millî Eğitim Müdürlüklerine, bildireceklerdir. Merkez ilcelerinden artan kitaplar ise Millî Eğitim müdürlüklerinin uygun görecekleri bir okulun demirbaşına kaydedilmek suretiyle muhafaza olunacaktır.

3 — Millî Eğitim Müdürlüklerince, dağıtımdan artan fazla kitapların sayısını gösterir bir defter tutulacaktır. Yeni okullar açılması veyahut kitapların önceki genelgede bildirilen sebeplerle okul demirbaşlarından silinmesi halinde, adı geçen fazla kitaplar Millî Eğitim Müdürlerinin emriyle

makbuz karşılığında ihtiyaç görülen yerlere verilecek ve depo vazifesi gören okulun demirbaşından düşülecektir.

4 — Gönderilen kitaplar eksik geldiği takdirde Millî Eğitim memurlukları durumu Millî Eğitim Müdürlüklerine bildirecekler, Millî Eğitim Müdürlükleri de eğer başka ilcelerde artmış kitap varsa bu eksiği o kitaplarla tamamlayacaklar ve il içinde bir ayarlama yapacaklardır. Böylelikle de ihtiyacın karşılanması mümkün olmazsa hangi ilcelere daha ne miktar kitap lâzım olduğunu İlköğretim Genel Müdürlüğüne bildireceklerdir.

5 — Millî Eğitim Müdürlükleri, önceki genelgenin 9 uncu maddesinin (c) fıkrası gereğince Bakanlığa gönderecekleri yıl sonu raporlarında hangi ilcede her kitaptan kaç tane fazla bulunduğunu bir cetvel halinde bildireceklerdir.

Gereğinin buna göre yapılmasını rica ederim.

Y. K. K.

Millî Eğitim Bakanı a.
Müsteşar
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 3/XI/1948
Sayı: 82/15254

ÖZET:
Türkçe Yeni Okul Sözlüğü adlı eser h.

2317

Mithat Sadullah Sander tarafından hazırlanan ve İnkılâp Kitabevi tarafından yayımlanan "Türkçe Yeni Okul Sözlüğü" adlı eser tavsiyeye değer görülmüştür.

İnkılâp Kitabevi - Ankara caddesi No. 155 İstanbul adresinden 100 kuruş karşılığında temin edilebilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Millî Eğitim Bakanı a.
Müsteşar
B. Kadırgan

YAYIM MÜDÜRLÜĞÜ 12/XI/1948
Sayı: 15495

ÖZET:
"Alis Harikalar Diyarında" adlı eser h.

2318

Muzaffer Beşli tarafından dilimize çevrilerek Ahmet Halit Kitabevi tarafından yayımlanan "Alis Harikalar Diyarında" adlı eser ilk ve ortaokul öğrencileri için faydalı görülmüştür.

"Ahmet Halit Kitabevi. Ankara Caddesi - 121 İstanbul" adresinden 100 kuruş fiyatla temin edilebilecek olan bu eserin ilgililere tavsiyesini rica ederim.

K. S.

Millî Eğitim Bakanı a.
Müsteşar
B. Kadırgan

İLÂNLAR:

İlköğretim Gazetesinin 1 - 10 uncu ciltlerine ait fihrist neşredilmiştir. İstiyenlere bedeli mukabilinde gönderilir. Posta ücreti dahil 11 kuruşluk posta pulunun Millî Eğitim Bakanlığı Neşriyat Müdürlüğü Dergi Bürosu adına yolanması ve fihristin yollanacağı açık adresin bildirilmesi lâzımdır.

Süleyman Kazmaz'ın Erkek Sanat Okullarının 1 inci sınıflarında okutulan "Okuma ve Yurtbilgisi" adlı kitabının mevcudu hiç kalmamış olduğundan yeniden 4000 sayı bastırılmıştır. Kâğıt ve işçilik masraflarının artmış bulunmasından dolayı kitabın fiyatı 100 kuruştan 120 kuruşa çıkarılmıştır.

MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜLERİ VE MİLLÎ EĞİTİM MEMURLUKLARINA

261 inci sayıda başlayacak ve 280 inci sayıda bitecek olan 14 üncü cilt İlköğretim Gazetesi abone listelerinin ve abone bedellerinin gönderilmesi zamanı gelmiştir.

1 — Abone listelerinin en kısa bir zamanda hazırlanarak Yayım Müdürlüğüne yollanması;

2 — Resmî evrakın ve dergilerin posta pulu na tabi tutulmasından dolayı abone ücretleri, 50 kuruşu posta ücretlerine karşılık tutulmak üzere (250 kuruşa) çıkarılmıştır. Yeni cilt için abone ücretlerinin bu miktar üzerinden tahsili;

3 — Abone bedellerinin Ziraat Bankası bulunan yerlerde Banka vasıtasiyle, bulunmıyan yerlerde ise posta ile, T. C. Ziraat Bankası Ankara Merkez Müdürlüğündeki 3803 sayılı cari hesaba yatırılması veya gönderilmesi;

4 — Bazı yerlerden yalnız listeler, bazı yerlerden de yalnız abone bedelleri gönderilmektedir. Her ikisi beraber yollanmadığı için bu gibi yerlere dergiler gönderilmemekte ve bu da birtakım yazışmalara yol açmaktadır. Listelerin ve abone bedellerinin ayni zamanda yollanmasına dikkat edilmesi;

5 — Listelerde okul adreslerinin ve posta teşkilâtı olmıyan yerlerin açık olarak işaretlenmesi;

6 — 13 üncü cilt için bugüne kadar listelerini ve abone bedellerini göndermemiş olan Millî Eğitim Memurlarının 14 üncü cilt başlamadan önce bu işi neticelendirmeleri rica olunur.

BU DERGİDEKİ KANUNLAR, KARARLAR VE TAMİMLERLE DİĞER YAZILAR TARAFIMIZDAN OKUNMUŞTUR

1		12		23		34		45	
2		13		24		35		46	
3		14		25		36		47	
4		15		26		37		48	
5		16		27		38		49	
6		17		28		39		50	
7		18		29		40		51	
8		19		30		41		52	
9		20		31		42		53	
10		21		32		43		54	
11		22		33		44		55	

ANKARA — MİLLÎ EĞİTİM BASIMEVİ